

Технічний комітет стандартизації науково-технічної термінології
Міністерства економічного розвитку і торгівлі та
Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

ТЕРМІНОГРАФІЧНА СЕРІЯ

СловоСвіт

№ 9

Започатковано у 2000 році

**Мария Ганиткевич
Богдан Кинаш**

**РУССКО-
УКРАИНСКИЙ
СЛОВАРЬ ПО
ИНЖЕНЕРНЫМ
ТЕХНОЛОГИЯМ**

2-е издание

**Львов
Издательство Львовской политехники
2013**

**Марія Ганіткевич
Богдан Кінаш**

**РОСІЙСЬКО-
УКРАЇНСЬКИЙ
СЛОВНИК З
ІНЖЕНЕРНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

2-е видання

**Львів
Видавництво Львівської політехніки
2013**

УДК 4P+4Y](03)
ББК 81.2-4
Г 192

Головний редактор термінографічної серії *СловоСвіт*:
Богдан Рицар доктор технічних наук, професор

Редактор:
Роман Рожанківський кандидат технічних наук, с. н. с.

Рецензенти:
Олександра Сербенська доктор філологічних наук, професор
Микола Кукляк доктор технічних наук, професор

*Рекомендовано постійним науковим термінологічним семінаром
Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології
Міністерства економічного розвитку і торгівлі та
Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України*

***Словник видано за фінансової підтримки
Львівської обласної ради***

Словник містить терміни (деякі з тлумаченням) з технологічних процесів у металургії, будівництві, гірництві, енергетиці, теплотехніці, хемічній промисловості, а також суміжні терміни з фізики, математики та хемії.

Для наукових та інженерно-технічних працівників, науковців, викладачів, студентів вищих і середніх навчальних закладів, а також для всіх, хто цікавиться науково-технічною термінологією.

ISBN

© М. Й. Ганіткевич,
Б. М. Кінаш, 2005
© ТК СНТТ, 2005
© Національний університет
«Львівська політехніка», 2013

ПЕРЕДМОВА

Російсько-український словник інженерних технологій містить науково-технічні терміни, які стосуються термінології технологічних процесів. У сучасних технологіях втілено наукові досягнення механіки, тепло- та електро-енергетики, будівельної та гірничої справи, металургії, металооброблення, хемічної та інших галузей виробництва. Таке поєднання різних галузей науки й техніки відображено в доборі термінів словника. Залучено також суміжні терміни з економіки, екології та фундаментальних наук: фізики, математики, хемії.

Характерна риса словника – це повнота відображення багатозначності російських термінів різнозначними українськими термінами. Не всі терміни-синоніми можуть видатися влучними, але невдалий в певній галузі термін може знайти застосування в іншій. Синонімія має також пізнавальну вартість і служить збагаченню інженерної уяви. Словник знайомить з багатством української мови, допомагає оволодіти її словотворчими засобами.

У словнику перекладено близько 42 тисяч російських термінів (іменників, дієслів, прикметників, дієприкметників), частин слів (*полі-, мега-* тощо) і багатослівних термінів, безпосередньо пов'язаних з термінологією технологічних процесів. Ураховано також загальноживані слова, що є складниками відповідних термінів.

ЗАГАЛЬНА СТРУКТУРА СЛОВНИКА. Російські терміни подано грубим шрифтом, а їхні українські відповідники – звичайним. Російські та українські терміни в терміно статтях розмежовано прогалинами. Реєстрові слова російської частини розміщено в алфавітному порядку. Кожне слово російського та українського терміна має наголос.

Два наголоси над словом (напр., *прóстору*) показують, що воно вживається рівноправно з першим або другим наголосом.

Слово-термін подано з позначкою про частину мови лише тоді, коли це слово виступає в ролі іншої частини мови (напр., *ім. ла́мана*).

Невідміювані слова мають позначку – *невідм.* Короткі позначки про галузь знань (*буд., ел., мех., хем.* тощо) стосуються частини статті від цієї позначки до крапки з комою чи до кінця статті,

коли крапки з комою нема.

На першому місці української частини словникової статті поставлено головний відповідник, а після нього – другорядні. Українські терміни-синоніми розділено комою, віддалені за значенням терміни (часткові синоніми) – крапкою з комою, а різнозначні терміни – цифрами:

армату́рщик армату́рник,-ка, ришту́нник,-ка

разва́ленный розва́лений; зруйно́ваний

аппара́т 1. апа́ра́т,-та; 2. при́лад,-ду; 3. при́стрій,-рою;

4. устатко́вання

У круглих дужках прямим шрифтом подано скорочувані частини терміна-словосполуки чи терміна-слова, які можна вилучати й не вилучати. Наприклад, два дієслова-синоніми *закругля́ти*, *заокругля́ти* можна подати так:

округля́ть, округли́ть округля́ти, округли́ти; за(о)кругля́ти, за(о)кру́глити

с. соедине́ния (монта́жная) схе́ма з'єднан́ня (монта́жна)

У другому прикладі подано водночас повну та скорочену форму терміна – *схе́ма з'єднан́ня монта́жна* та *схе́ма з'єднан́ня*. У багатослівному терміні синонімія може стосуватися його окремого слова або терміна загалом. У першому випадку основний відповідник записано звичайно, а другорядні відповідники формують з незмінної частини багатослівного терміна та синоні-мів, узятих у квадратні дужки:

в. веду́щий вал тягові́й [пові́дний]

Тут *вал тягові́й* – основний відповідник, а *вал пові́дний* – другорядний.

У другому випадку, коли синонімія стосується терміна загалом, основний відповідник також записано звичайно, а другорядні відповідники формують як комбінації слів без дужок та слів у квадратних дужках:

г. модифіка́ции глиби́на [сту́пінь] модифіка́ції
[перетво́рення]

Тут *глиби́на модифіка́ції* – основний відповідник, а *сту́пінь модифі-ка́ції*, *глиби́на перетво́рення*, *сту́пінь перетво́рення* – другорядні відповідники. У квадратних дужках подано також змінні частини декількох синоні-мійних термінів-слів, наприклад, *упа́сти*, *впа́сти* разом подано так:

па́дать, пасть па́дати, у[в]па́сти; спада́ти, спа́сти;

зменшуватися, зменшитися

Слова чужомовного походження і деяку частину технологічних термінів подано з поясненням їх змісту – українською мовою курсивом у круглих дужках. Наприклад:

реографія реографія (*метод реєстрування опору тіла людини змінному струмові*)

реометр реометер,-тра (*прилад, яким вимірюють витрату газів*)

Пояснення стосується попереднього терміна чи розділених комою групи попередніх термінів.

ІМЕННИКОВІ ГНІЗДА. Складені російські терміни з однаковим іменником у називному відмінку зведено в іменникові гнізда. Кожне гніздо містить базове слово-іменник (заголовна стаття) та різні словосполучення з ним (підстатті). Перелік російських словосполучень подано в алфавітному порядку. У словосполученнях гнізда базове російське слово позначено першою літерою з крапкою, а відповідне українське слово подано цілком. Синоніми подано у квадратних дужках. Наприклад:

ёмкость *ел.* ёмність,-ности; місткість,-кости

ё. входная ёмність входна

ё. загрузочная місткість завантажувальна

Усі російські та українські складені терміни, що починаються з прикметників чи дієприкметників, у словнику подано у зворотному порядку слів, де на перше місце поставлено іменник у називному відмінку, а прикметник чи дієприкметник – після іменника. Наприклад, російський термін *квадратур-ная формула замкнутого типа* подано як *формула квадратурная замкнутого типа*. Така зміна дає змогу подавати терміни з однаковими іменниками в одному іменниковому гнізді:

формула *формула,-ли (загальне коротке символічне визначення якогось положення, відношення, закону тощо, яке можна застосувати до відповідного конкретного випадку)*

Ф. ...

Ф. квадратурная *формула квадратурная*

Ф. к. замкнутого типа *формула квадратурная замкнутого типа*

Ф. ...

Український іменник-відповідник подано в називному відмінку однини (крім вживаних тільки в множині). Після коми наведено закінчення родового відмінку. Українські терміни-синоніми розділено

комами, а різно-значні групи синонімів – крапкою з комою.

ВІДДІЄСЛІВНІ ІМЕННИКИ. У словнику особливу увагу звернено на переклад багатозначних віддієслівних іменників російської мови. Їхні українські відповідники можуть виражати недоконану (одно- чи багаторазову) дію та доконану дію, а також наслідок (результат) дії, величину чи місце. Ці відповідники розділено крапкою з комою:

облучѣние опромінювання; опромінення;
опроміненість,-ности
разрѣз розривання, розрізування, розтинання; розривання,
розитнення; розріз,-зу, розтин,-ну
размѣтка розмічання, розмічування; розмічення; мітка,-ки,
позначка, (*інструмент*) розмітка,-ки

Тут слова *розривання, розтинання, розмічання* виражають недоконану одноразову дію, *розрізування, розмічування* – недоконану багаторазову дію, *опромінювання* – недоконану одноразову і багаторазову дію, а *опромінення, розривання, розитнення, розмічення* – доконану дію. *Опроміненість* виражає наслідок дії, *розріз* – місце, а *мітка, позначка, розмітка* – місце або наслідок дії. Іменники на *-ння* з додатковим попереднім суфіксом *-ов* на позначення багаторазової дії часто опущено – перевагу надано стислим формам.

Якщо українські відповідники багатозначного російського терміна мають різні значення, то їх різнозначні групи розділено цифрами:

раздѣл 1. розділяння, поділяння; розділення, поділення;
піділ,-лу; 2. відділ,-лу; 3. розділ,-лу (*в книзі*)

ДІЄСЛОВА. Російські терміни-дієслова недоконаного й доконаного виду та їх українські відповідники подано в одній терміностації корелятивними парами чи групами в інфінітиві: *давать, дать* *давати, дати*.

Пари українських полісемійних відповідників розділено крапкою з комою:

возвращать, возвратить повертати, повернути; вертати,
вернути

Різнозначні українські відповідники розділено цифрами:

разводитъ, развести 1. розводити, розвести; 2. розчиняти,
розчиніти; 3. розпускати, розпустити

Групи зворотних дієслів записано аналогічно:

растворяются, раствориться розчинятися, розчинітися; ...

разрываются, разорваются 1. вибухати, вибухнути;
2. розриватися, розірватися

Чітка відповідність між видами російських дієслів та їх українських відповідників спостерігається не завжди:

садится, сесть 1. сідати, сісти; осідати, осісти;
2. збігатися, збігтися; зсідатися, зсістися (*про тканину*)

Дієслова з додатковим суфіксом *-ов* на позначення багаторазової дії часто опущено – перевагу надано стислим формам.

Наведені правила поширюються також на безвидові російські дієслова, для яких треба завжди подавати як українські відповідники два дієслова – і недоконаного, і доконаного виду:

экспортировать експортувати, відекспортувати; вивозити,
вивезти (*товари*)

Характерні риси наведених у словнику російських дієслів і дієприкметників (время, вид, залог) звірено зі сучасним великим російським електронним словником *ABBY Lingvo Multilingual Edition 8.0*. Із цього слов-ника отримано також дані щодо застосовування російських дієприкметник-кових форм у ролі прикметників.

ПРИКМЕТНИКИ ТА ДІЄПРИКМЕТНИКИ. Прикметники та дієприкметники подано в називному відмінку однини чоловічого роду. Кожен росій-ський прикметник чи дієприкметник складає у словнику окрему статтю. Подаючи українські відповідники до російських дієприкметників, взято до уваги, що російські дієприкметникові форми часто вживають паралельно як прикметникові (розрізнити прикметник від дієприкметника можна лише в кон-тексті). У технічній термінології широко використовують віддієслівні прикмет-ники та дієприкметники, яким у словнику приділено найбільшу увагу.

Російським прикметникам активної здатності на **-тельный, -а[и]льный, -очный, -ционный** тощо відповідають українські прикметники активної здат-ности на **-а[я,и]льний, -ний, -і[ї]вний, -ійний, -чий, -овий** тощо:

известительный сповіщальний (*сигнал*), сповісний
разрушительный руйнівний, руйнівальний
коммутационный комутаційний

Російські активні дієприкметникові форми на **-щий**, які в термінах ви-конують роль прикметників, перекладено на українські прикметники активної здатности на **-а[я,и]льний, -ний, -і[ї]вний** тощо:

регулюруючий регулювальний, регулівний

листающий гортальний

моющий мійний, змивальний

Якщо російські слова на **-щий** використовують у текстах як дієприк-метники, то в українських текстах їм відповідають замінні розгорнуті форми (*що* + дієслово, *який* + дієслово, *у стані* + іменник тощо), яких у словнику не подано.

Російським пасивним дієприкметниковим формам на **-щийся**, **-омый** тощо відповідають українські прикметники пасивної здатності виконати дію на **-ний**, **-і[ї]вний**, **-овний**, **-а[я,е]нний** тощо, а також українські пасивні діє-прикметники недоконаного виду:

раздвигающийся розсувний; розсуваний, розсуюваний

моделирующийся змодельований; модельований

переключающийся перемикий; перемикий

ведомый ведений; тяжний

Російські пасивні перехідні дієприкметникові форми теперішнього часу на **-емый** перекладено на українські дієприкметники на **-у[ю]ваний**, **-ований**, **-а[я,е]ний** та на прикметники пасивної здатності виконати дію:

охлаждаемый охолоджуваний; охолодний

деформируемый деформований; zdeформований

макетировемый макетований; змакетований

У переважній більшості випадків російські пасивні дієприкметники на **-емый** і **-щийся** взаємозамінні. Взаємозамінність характерна й для прикмет-ників пасивної здатності на **-емый** і **-щийся**. Тому для них у словнику українські відповідники подано прикметниками та дієприкметниками. Причому дієприкметникова форма на **-емый** має дієприкметник як головний український відповідник і прикметник як другорядний, а форма на **-щийся** – навпаки. Дієприкметники та прикметники як різні частини мови розділено крапкою з комою:

всасываемый усмоктуваний; усмоктний

всасывающийся усмоктний; усмоктуваний

Українські дієприкметники згруповано разом і розділено крапкою з комою від так само згрупованих прикметників:

впитываемый вбираний, усмоктуваний; вбирний, усмоктний

впитывающийся вбирний, усмоктний; вбираний,

усмоктуваний

Українські відповідники з різними значеннями розділено цифрами:

вызываемый 1. спричинюваний; спричинний;

2. зумовлюваний; зумовний; 3. викликуваний; викличний

Російські пасивні дієприкметникові форми минулого часу доконаного виду на **-нный, -тый, -виийся** перекладено на українські пасивні дієприкметники доконаного виду на **-у[о]ваний, -а[я,е]ний, -у[о,и]тий**, а також на українські прикметники пасивної здатності виконувати дію та/чи на неперехідні дієприкметники минулого часу на **-лий**:

деформированный здеформований; здеформований

разрушенный зруйнований; зруйнований

установившийся сталий, усталений

износившийся зношений, спрацьбований

отвалившийся відпавий

Для перекладу російських прикметників неперехідної здатності на **-кий, -учий, -щийся** тощо використано українські прикметники неперехідної здатності на **-кий, -ливий, -стий, -у[ю]чий, -ущий**) тощо:

шаткий хиткий

летучий леткий, летючий

меняющийся мінливий

Російські неперехідні дієприкметники теперішнього часу на **-щийся, -щий** перекладено на українські неперехідні дієприкметники на **-а[я,е]ний, -ований** та/чи на прикметники неперехідної здатності на **-омий, -ний, -чий, -кий**:

движущийся рухомий; руханий

питающийся живлений

летающий літальний

твердеющий твердкий, тужавкий

Для перекладу російських неперехідних дієприкметникових форм минулого часу доконаного та недоконаного виду на **-виий, -виийся** використано українські неперехідні дієприкметники на **-лий, -тий, -ний**, а деколи також прикметники неперехідної здатності:

вспыхнувший спалахнений; спалахний

выгоревший вигорілий; збляклий

остывший остиглий, охололий, віхолотий

набежавший набіглий

взорвавшийся вибухлий

вылежавшийся ви́лежаний, влѣжаний

выстоявшийся ви́стояний

отлежавшийся ви́лежалий

У словнику враховано вимоги Державного стандарту України ДСТУ 3966-2009 «Засади та правила розроблення стандартів на терміни та визна-чення понять», словника О. Пономаріва «Вживання літери “г”», 2000 р., нової редакції Проекту українського правопису, а також Термінологічної правопис-ної конвенції міжнародної конференції «Фізика в Україні» (Київ, 1993 р):

1. У термінах чужомовного походження літеросполуку *ia* передано українським відповідником *ia*: *радіяція, потенціал* тощо.

2. Усунено розбіжність у написанні термінів із коренем *магнет*, тобто, – *магнет, магнетик, магнетний, магнетострикція* тощо, що рекомендовано Бюро Відділення фізики й астрономії НАН України у березні 2009 року як відповідь на лист-звернення від ТК СНТТ та учасників 10-ї Міжнародної на-укової конференції «Проблеми української термінології *СловоСвіт 2008*».

3. Повернено притаманні українській мові написання термінів *метер, циліндер, фільтер* тощо (але *метра, циліндра, фільтра* тощо), а також *проект, проєкція, йон*.

4. У запозичених термінах негрецького походження та їхніх похідних латинську літеру «h» передано українською «г»; латинську літеру «g» – укра-їнською літерою «г»: *грунт, гума, гратка, гніт, глей* тощо.

5. Усунено суперечності в написанні слова *хемія* та похідних від нього. Отже, – *хемія, хемосорбція, хемоломінесценція*.

6. У термінах грецького та латинського походження сполуку *ai* пере-дано українською *ав*: *авдіо, автентичний*, тощо.

7. У родовому відмінку іменники жіночого роду, які в називному від-мінку закінчуються на приголосний, записано із закінченням *-и*: *валентности, соли, властивости*.

У словнику закладено засади відновлення автентичности української мови: *масло* → *олива, олія, олій*; *гайка* → *мутра*.

Назви нафтопродуктів (*бензина, парафіна*), до складу яких входять вуглеводні, схвалила кафедра технології нафти Національного університету «Львівська політехніка» (Російсько-український словник з хемії та хемічної технології. – Львів, Вид-во ДУ «Львівська політехніка», 1993).

Для добору термінів словника використано науково-технічну літературу, яка стосується інженерних технологій, сучасні загальні та фахові російсько-українські науково-технічні словники і словники 30-их років минулого сто-

річчя. Повний список використаних видань наведено в Додатку.

До словника додано абетковий покажчик українських термінів із заголовних статей словника (підстатті не враховано). Російські терміни-відповідники в статті українського покажчика розділено комами. Корелятивні дієслівні пари (дієслова доконаного й недоконаного виду) розділено крапкою з комою.

Автори словника висловлюють щире подяку Львівській обласній раді за фінансову підтримку другого видання словника, голові Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології (ТК СНТТ) Міністерства економічного розвитку і торгівлі та Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України професорові Б. Рицару та відповідальному секретареві ТК СНТТ Р. Мисаку за роботу з готування другого видання словника до публікації.

Укладачі словника з повагою і вдячністю оцінюють працю рецензентів професорів О. Сербенської та М. Кукляка, а також В. Пілецького, Р. Рожанківського, О. Захарків, К. Семенистого. Їхні критичні зауваги, поради та допомога під час доопрацювання рукопису значно поліпшили якість словника.

Словник пропонується широкому загалові фахівців у галузі технічних знань, а також працівникам вищих та середніх навчальних закладів.

М. Ганіткевич, Б. Кінаш

Перелік скорочень

<i>ав.</i> авіація	<i>інф.</i> інформатика
<i>авт.</i> автотехніка	<i>керам.</i> кераміка
<i>адм.-г.</i> адміністративно-господарська	<i>к.с.</i> кінська сила
<i>акуст.</i> акустика	<i>кін.</i> кінотехніка, кіномистецтво
<i>амер.</i> американський	<i>ков.</i> ковальство
<i>анат.</i> анатомія	<i>кресл.</i> креслення
<i>англ.</i> англійський	<i>крист.</i> кристалографія
<i>арх.</i> архітектура	<i>лат.</i> латинський
<i>астр.</i> астрономія	<i>лінгв.</i> лінгвістика
<i>ат.н.</i> атомний номер	<i>ліс.</i> лісництво
<i>ат.м.</i> атомна маса	<i>лог.</i> математична логіка
<i>безп.</i> безпека	<i>мат.</i> математика
<i>бот.</i> ботаніка	<i>маш.</i> машинобудування
<i>буд.</i> будівництво	<i>мед.</i> медицина
<i>взут.</i> взуттєве виробництво	<i>мет.</i> металургія
<i>військ.</i> військова справа	<i>мет.об.</i> металообробна промисловість
<i>геогр.</i> географія	<i>метеор.</i> метеорологія
<i>геод.</i> геодезія	<i>мех.</i> механіка
<i>геол.</i> геологія	<i>мисл.</i> мисливство
<i>геом.</i> геометрія	<i>мист.</i> мистецтво
<i>геофіз.</i> геофізика	<i>мін.</i> мінералогія
<i>гідр.</i> гідравліка	<i>мн.</i> множина
<i>гідрот.</i> гідротехніка	<i>мор.</i> морська справа
<i>гірн.</i> гірництво	<i>муз.</i> музика
<i>грунт.</i> ґрунтознавство	<i>н.е.</i> наша ера
<i>гум.</i> гумове виробництво	<i>напр.</i> наприклад
<i>див.</i> дивись	<i>нафт.</i> нафтопереробна промисловість
<i>ек.</i> економіка	<i>невідм.</i> невідмінюване
<i>ел.</i> електрика, електротехніка	<i>об.</i> об'єм
<i>енерг.</i> енергетика	<i>плас.</i> пластмаси
<i>заг.</i> загальноживаний термін	<i>побут.</i> побутовий термін
<i>зал.</i> залізниця	<i>полігр.</i> поліграфія
<i>заст.</i> застаріла назва	<i>полімер.</i> полімери
<i>збр.</i> зброя	<i>прк.</i> прикметник
<i>звар.</i> зварювання	<i>р.</i> рік
<i>ім.</i> іменник	<i>рад.</i> радіація
<i>ін.</i> інше	<i>радіот.</i> радіотехніка
<i>інж.</i> інженерний	

рт.ст. ртутний стовпчик
с.г. сільське господарство
сант. сантехніка
сек. секунда
слюс. слюсарство
сп. спорт
спец. спеціальний термін
стат. статистика
стол. столярство, столярна
справа
судн. судноплавство
текс. текстильна промисловість
телегр. телеграфія
телеф. телефонія
тмп.кип. температура кипіння
теор. теоретично
тепл. теплотехніка
термод. термодинаміка
тех. техніка
технол. технологічний
торг. торгівля
фарм. фармація
фіз. фізика
фін. фінансова справа
фот. фотографія
харч. харчова промисловість
хем. хемія
холод. холодильна справа
цукр. цукроварство
шв. швацтво
шкір. шкіряне виробництво

Література

1. Божидарник В. В., Сулим Г. Г. Елементи теорії пружності. – Львів: Світ, 1994. – 560 с.
2. Бусел В. Т., Василега-Дерибас М. Д., Дмитрієв О. В., Латник Г. В., Степенко Г. В. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики (253 тис. слів) – К.: Ірпінь, 2003. – 1426 с.
3. Вільшенко А. Модерна українська номенклатура неорганічної хімії: ч. I. – Нью-Йорк: Наукове товариство ім. Т. Шевченка, 1962. – 21 с.
4. Войналович О., Моргунюк В. Російсько-український словник наукової і технічної мови (термінологія процесових понять). – К.: Вирій, Сталкер, 1997. – 303 с.
5. Голоскевич Г. Правописний словник. – Х.-К., 1930. – 451 с.
6. Голоскевич Г. Правописний словник. За нормами Українського правопису Всеукраїнської Академії наук, Харків, 1929. – Вид. 12, Нью-Йорк – Париж – Сидней – Торонто – Львів, 1994. – 460 с.
7. Гудименко Ф. С., Погребиський Й. Б., Сакович Г. Н., Чайковський М. А. Російсько-український математичний словник. – Х.: Основа, 1990. – 156 с.
8. Збожна О. М. Технологія: навч. посібник. – К.: ІСДО, 1993. – 472 с.
9. Зелізний А., Літковець О., Гуменецький В., Ганіткевич М. Російсько-український словник термінів і зворотів з технології нафти / За ред. С. Чорної-Зелізної. – Львів: Вид-во ДУ «Львівська політехніка», 1998. – 306 с.
10. Караванський С. Практичний словник синонімів. – К.: Кобза, 1995. – 470 с.
11. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики. – К.: Видавничий центр «Академія», 1998. – 712 с.
12. Кияниця-Гуслиста Н. М. Російсько-український словник з механіки / за ред. Г. С. Писаренка – К.: Вид-во АН УРСР, 1963. – 340 с.
13. Ключовский Г. И. Общая технология строительных материалов. – М.: Высш. школа, 1976. – 390 с.
14. Козырь И. Я., Горбунов Ю. И., Черногубов А. С., Пономарев А. С. Общая технология: Кн. I. – М.: Высш. школа, 1989. – 224 с.
15. Коновалюк Д. Російсько-український технічний словник. – Луцьк: Візор, 1993. – 1046 с.
16. Космачев И. Г. Технология машиностроения – Л.: Лениздат, 1970. – 400 с.

17. Кочерга О. Деякі міркування про шляхи і манівці розвитку української наукової термінології // Сучасність. – 1994. – № 7/8. – С. 173–181.
18. Кривошеїн Г. Г. Опір матеріялів. – Х.–К.: Держтехвидав України, 1931. – 138 с.
19. Кузьмин Б. А., Самохоцкий А. И. Металлургия, металловедение и конструкционные материалы. – М.: Высш. шк., 1984. – 351 с.
20. Кузьмін К. І. Деталі машин, їхня конструкція та розрахунок. – Одеса: Одеське. тех. вид-во, 1931. – 256 с.
21. Лахтин Ю. М. Металловедение и термическая обработка металлов. – М.: Металлургия, 1983. – 359 с.
22. Матійко Н. М., Матійко А. М., Родзевич Н. С. та ін. Російсько-український технічний словник. – К.: Держ. вид-во техн. літ. УРСР, 1961. – 648 с.
23. Міжнародна конференція «Фізика в Україні», Київ, 1993. – 192 с.
24. Непійвода Н. Мова української науково-технічної літератури (функціонально-стилістичний аспект). – К.: ТОВ «Міжнародна фінансова агенція», 1997. – 456 с.
25. Никифоров В. М. Технологія металів і конструкційні матеріали. – К.: Вища шк., 1984. – 343 с.
26. Опейда Й., Швайка О. Тлумачний термінологічний словник з органічної та фізико-органічної хімії. – К.: Наук. думка, 1997. – 532 с.
27. Перхач В., Кінаш Б. Російсько-український науково-технічний словник. – Львів: Вид-во ДУ «Львівська політехніка», 1997. – 303 с.
28. Пінегін В. Смоки і смокові устами. – Х.–Одеса: Держ. вид-во України, 1930. – 448 с.
29. Полухін П. Матеріялознавство, ч. I. – Х.–Дніпропетровськ: ОНТВУ «Сталь», 1932. – 224 с.
30. Пономарів О. Фонема Г та Г. Словник і коментар. – К.: Видав. центр «Просвіта», 1997. – 33 с.
31. Російсько-український словник з хемії та хемічної технології / За ред. М. Ганіткевич, А. Зелізного. – Львів: Вид-во ДУ «Львівська політехніка», 1993. – 315 с.
32. Російсько-український словник фізичних термінів / За ред. О. Б. Лисковича та ін. – К.: Вища шк., 1994. – 312 с.
33. Російсько-український та українсько-російський словник з радіотехніки / За ред. Б. Рицара. – Львів: Логос, 1995. – 603 с.
34. Русско-английский политехнический словарь / Под ред. Б. В. Кузнецова. – М.: Рус. яз., 1982. – 723 с.
35. Рябоконт П. Г. Електричне і газове зварювання. – Х.–Дніпропетровськ: Держ. Наук.-техн. вид-во України, 1933. – 160 с.
36. Секунда Т. Принципи складання української технічної термінології // Вісник інституту української наукової мови. – К., 1930. – Вип. 2. – С. 12

37. Скиньмо чужі правописні кайдани. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2001. – 64 с.
38. Словник іншомовних слів: 2-е вид. / Під ред. О. Мельничука – К.: Вид-во УРЕ, 1985. – 966 с.
39. Словник української мови: в 11-и тт. – К.: Наук. думка, 1971–1980.
40. Стефан П. Основи технічної механіки інженера-машинобудівника. – Х.–Дніпропетровськ: Держ. Наук.-техн. вид-во України, 1932. – 200 с.
41. Столяров Я. В. Технічна механіка. Опір матеріалів. – Х.–К.: Держтехвидав, 1931. – 188 с.
42. Технология важнейших отраслей промышленности / Под ред. А. М. Гринберга, Б. А. Хохлова. – М.: Высш. школа, 1985. – 418 с.
43. Технология конструкционных материалов / Под. ред. А.М.Дальского. – М.: Машиностроение, 1985. – 418 с.
44. Трінкс В. Нагрівні печі. – Т. 1. – Х.–К.: Держ. Наук.-техн. вид-во України, 1934. – 306 с.
45. Трінкс В. Нагрівні печі.– Т. 2. – Х.–К.: Держ. Наук.-техн. вид-во України, 1934. – 326 с.
46. Український правопис: 4-е вид. – К.: Наук. думка, 1993. – 524 с.
47. Хубка В. Теория технических систем. – М.: Мир, 1987. – 345 с.
48. Шелудько І. Словник технічної термінології. Електротехніка. – К.: ДВУ, 1928. – 250 с.
49. Шелудько І., Садовський Т. Словник технічної термінології (загальний). – К.: ДВУ, 1928. – 588 с.
50. Штепа П. Речівний словник. – Toronto: Harmony Printing Lim.,– 1980. – 524 с.
51. Юркевич В. В., Пакливер А. В. Технология производства химических волокон. – М.: Химия, 1987. – 312 с.
52. Ярема С. Український правопис і наукова термінологія: історія, концепції та реалії сьогодення. – Львів: Наукове товариство ім. Шевченка, 1996. – 135 с.
53. Kuzela Ł., Rudnickij J. Ukrainisch-Deutsches Wörterbuch. – Wiesbaden: Otto Harrasiwitz, 1987. – 1498 s.
54. Wowk A. English-Ukrainian dictionary of selected terms Shevchenko Scientific Society. New York – Lviv, 1998. – 277 p.

ТЕРМІНОГРАФІЧНА СЕРІЯ

СловоСвіт

№ 1

Англійсько-український словник-довідник інженерії доквілля
/ Уклад. Т. Балабан – Львів: Вид-во Держ. ун-ту «Львів. політехніка»,
2000. – 400 с.

№ 2

Російсько-український тлумачний словник з теплоенергетики
/ Уклад. Й. Мисак, М. Крук та ін. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львів.
політехніка», 2001. – 412 с.

№ 3

**Англійсько-український словник з профілактичної та екологічної
токсикології** / Уклад. А. Маненко, Т. Балабан, Н. Хоп'як. – Львів: Ліга-
Прес, 2002. – 112 с.

№ 4

Російсько-українсько-польський словник з гідравліки та сантехніки
/ Уклад. С. Шнерх, Н. Лещій. – Львів: ЕКОінформ, 2002. – 326 с.

№ 5

Комова М. Українська термінографія (1948-2002): Бібліограф.
показчик. – Львів: Ліга-Прес, 2003. – 112 с.

№ 6

Анатоль Вовк: Біобібліографія вчених-термінологів України / Ред.
Б. Рицар, М. Комова. – Львів: Ліга-Прес, 2002. – 64 с.

№ 7

Олекса Горбач: Біобібліографія вчених-термінологів України / Ред. Б.
Рицар, Р. Микульчик. – Львів: Ліга-Прес, 2004. – 296 с.

№ 8

**Російсько-український та українсько-російський словник термінів
будівництва й архітектури в 2-х тт. Том 1: Російсько-український
словник термінів будівництва й архітектури** / Уклад. С. Жуковський,
Р. Кінаш, Л. Полюга, В. Базилевич. – Львів: Ліга-Прес, 2005. – 960 с. –
Диск з електронною версією.

№ 9

Російсько-український словник з інженерних технологій / Уклад. М. Ганіткевич, Б. Кінаш. – Львів: Ліґа-Прес, 2005. – 1024 с. – Диск з електронною версією.

№ 10

Англійсько-український глосарій виробів *Microsoft*®: громадська редакція / За ред. Б. Рицара. – Львів: ЕКОінформ, 2006. – 208 с.

№ 11

П'ятимовний словник інсталяційних термінів: українсько-російсько-польсько-англійсько-німецький словник / Уклад. С. Шнерх – Львів: ЕКОінформ, 2007. – 269 с.

№ 12

Російсько-український коксохімічний словник / Уклад. Рудика В., Брайловська Н., Зінгерман Ю., Коцюба Г., Шаповал Ю., Шевгота А. – Х., 2007. – 504 с. – Диск з електронною версією.

№ 13

Російсько-український та українсько-російський словник термінів будівництва й архітектури в 2-х тт. Том 2: Українсько-російський словник термінів будівництва й архітектури / Уклад. С. Жуковський, Р. Кінаш, Л. Полюга, В. Базилевич, Н. Дрівко – Львів: Ліґа-Прес, 2007. – 488 с. – Диск з електронною версією.

№ 14

Англійсько-український геодезичний словник / Уклад. Ф. Заблоцький, О. Заблоцька. За ред. Б. Рицара. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2010. – 360 с.

№ 15

Словник-довідник термінології музейництва / Уклад. Р. Микульчик, П. Слободян, Є. Діденко, Т. Рак. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 128 с. – Диск з електронною версією.

ГОТУЄТЬСЯ ДО ВИДАННЯ

Українсько-англійський словник з електроніки / Уклад. Б. Рицар, Л. Сніцарук, Р. Мисак. – понад 50 тис. термінів. – Диск з електронною версією.

ТК СНТТ запрошує укладачів словників, термінологів і філологів
до співпраці в термінографічній серії *СловоСвіт*.
Комітет надає послуги з термінологічного опрацювання та
редагування книжок.

**ВАШІ ПРОПОЗИЦІЇ ПРОСИМО НАДСИЛАТИ
НА АДРЕСУ ТК СНТТ:**

79013, м. Львів, вул. С. Бандери, 12
Національний університет «Львівська політехніка», гол. корпус, к. 237
тел.\факс: (032) 258-22-56
е-Пошта: rytsar@polynet.lviv.ua
<http://tc.terminology.lp.edu.ua>

ДОВІДКОВЕ ВИДАННЯ

Ганіткевич Марія Йосипівна
Кінаш Богдан Михайлович

Російсько-український

словник

з інженерних технологій

Художник-дизайнер *Уляна Келеман*
Комп'ютерне опрацювання *Роман Мисак*
Задум обкладинки серії *Федір Лукавий*

Здано у видавництво _____.2012. Підписано до друку _____.2013.

Формат 60х90 1/16. Папір офсетний. Друк офсетний.

Умовн. друк. арк. 64,2. Обл.-вид. арк. 78,0.

Наклад 400 прим. Зам. _____.

Видавець і виготівник Видавництво Львівської політехніки
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 751 від 27.12.2001 р.

вул. Ф. Колесси, 2, Львів, 79000
тел. +380 32 2582146, факс +380 32 2582136

www.vlp.com.ua, ел. пошта vmr@vlp.com.ua

Ганіткевич Марія

Г 192 Російсько-український словник з інженерних технологій:
Понад 40 000 термінів. 2-е вид. / Марія Ганіткевич, Богдан
Кінаш. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. –
1024 с.

ISBN _____

Словник містить терміни (деякі з тлумаченням) з технологічних процесів у металургії, будівництві, гірництві, енергетиці, теплотехніці, хемічній промисловості, а також суміжні терміни з фізики, математики та хемії.

Для наукових та інженерно-технічних працівників, науковців, викладачів, студентів вищих і середніх навчальних закладів, а також для всіх, хто цікавиться науково-технічною термінологією.

**УДК 4Р+4У](03)
ББК 81.2-4**